

Den ta'r både dansk og japansk TV

Ricoh XR-X er tilsyneladende en typisk repræsentant for tidens SLR-kamera design: Multi-programautomatik, motoriseret filmfremtræk og -tilbagespoling, trykknopbetjening, informationer på LCD-paneler i søgeren og udvendigt på kamerahuset, flashlysmåling på filmplanet osv. (dog *ikke* autofokus). Men ved første blik i søgeren får man straks en fornemmelse af, hvorfor instruktionsbogen er nødt til at være på ikke færre end 85 sider. En komplet gennemgang af kameraets faciliteter og muligheder vil faktisk let komme til at fylde mindst hele dette nummer af Foto/film & video, så det følgende er kun et udpluk af de vigtigste finesser.

Nemt for den uerfarne

Tag kameraet i hånden og tænd på den lille skydekontakt. Luk op for bagstykket,

»Jeg kan det, de andre kan - jeg kan også det, de IKKE kan« er mottoet for den nye Ricoh XR-X. Her bydes på et væld af finesser, der kan få tænderne til at løbe i vand på den fototekniske »feinschmecker«.

Af Steen Frimodt

ket, læg filmen i (DX-kodning aflæses automatisk) og træk film-snippen frem til mærket. Den beskrivelse kunne gælde filmilægningen i næsten ethvert moderne kamera.

Men allerede her møder man i XR-X den første usædvanlige detalje - de to tandhjul, der normalt sidder og følger perforeringen i filmkanten, mangler. I stedet sidder en lille fotocelle, som tæl-

ler de perforeringshuller, der farer forbi. Fordelen er færre tandhjul, lavere strømforbrug og mere problemfri funktion.

Det har også været en smal sag at få den elektroniske billedtæller til at følge med tilbagespolingen, som kan stoppes ved 0, inden filmstumpen forsvinder ind i patronen. Den optiske billedtæller kan også se, hvis filmen ikke

føres frem, så der kan advares på LCD-panelet. Jeg havde dog foretrukket, om udløserknappen samtidigt blev spærret.

Det er så blot at skyde løs - eksponeringen klares med programautomatik, hvis objektivets blændering er sat i »P«.

Fuld eksponeringskontrol

Ved normalindstillingen måles lyset på billedfladen med centervægt. Men med en skydeknap på venstre side af kamerahuset kan man skifte til spotmåling eller - måske endnu bedre - til måling med »ABLC«, dvs. automatisk modlyskontrol. I ABLC sammenlignes værdierne fra spotmåling og flademåling, og eksponeringen korrigeres, hvis forskellen i lysværdier er tilpas stor - f.eks. øges

eksponeringen i en modlysoptagelse og reduceres, når motivet i midten står mod en mørk baggrund. Det er et system, som trods sin enkelhed fungerer aldeles udmærket i praksis. Kameraet har også en knap til låsning af eksponeringsværdien uanset indstillet program.

Med skydeknappen ved udløserknappen kan der vælges mellem normal-, action- og dybdeprogram (P, PA og PD). Men ikke nok med det. Trykker man på en af de små runde knapper ved siden af udløserknappen, indkodes lukkertiderne - ét trin for hvert tryk. Stoppes f.eks. ved 1/1000 sek betyder det, at programautomatikken først blænder objektivet ned, når denne lukkertid kan nås. Det er derfor muligt at skræddersy sit eget program udover de tre standardprogrammer. Læg hertil, at objektivringene kan drejes ud af P-indstillingen, så man frit kan vælge blænde med lukkertidsautomatik eller både blænde og lukkertid manuelt. Mere kan man vist ikke ønske sig.

De hemmelige knapper

Hvis man ikke har kigget i instruktionsbogen, kan man godt overse de fire knapper, der gemmer sig under en klap på kameraets venstreside. De to af dem giver sig selv: ISO knappen er til indkodning af ISO-tal for ikke DX-kodede filmpatroner, mens +/- knappen giver op til 4 blændetrins forskydning af standardværdien.

INT-knappen er mere speciel. Med den indkodes en interval timer, så kameraet selv tager billeder med konstant tidsmellemrum på mellem 1 sekund og 1 time. Intervalfotograferingen startes med tryk på selvudløserknappen. Er intervallet sat på 0, fungerer selvudløserknappen som almindelig udløserknap for venstre hånd.

INT-knappen kan også (sammen med B-indstilling af lukkeren) anvendes til indstilling af lukkertider på op til en time. Og sammen med selvudløseren til valgfri forsinkelse af udløsningen atter op til en time.

Den sidste af de »hemmelige« knapper er RESET og måske den vigtigste. Med den tilbageslides nemlig alle funktioner (bortset fra dem, der styres af de to skydeknapper og objektivets blændering) til standard - det vil sige den indstilling kameraet havde, inden man begyndte at pille ved knapperne.

Fjernsynsprogrammer!

Kameraet har tre »fjernsynsprogrammer«. Alle, som har forsøgt at affotografere TV- og EDB-skærme ved, at lukkertiden skal være lang for at der ikke kommer en mørk flade skråt over billedet. Ricoh's tre TV-programmer er tilpasset henholdsvis amerikansk/japansk TV (NTSC), europæisk TV (PAL) og computer skærme (CRT). Objektivets blænde skal blot stå på P - den rigtige lukkertidsindstilling og eksponering

klæres automatisk. Har man brug for disse funktioner, er kameraet faktisk uden konkurrence.

Trofast mod traditionen

For at kunne udnytte alle programmuligheder skal objektivet være af Rikenon P-typen. Ejere af de utallige objektiver, der er fremstillet med Pentax K-bajonet, vil sikkert glædes over, at disse kan anvendes uden videre - dog kun med lukkertidsautomatik samt manuel indstilling. Selv objektiver med det forgangne Pentax standardgevind fungerer på Ricoh XR-X ved hjælp af en mellemring.

I øvrigt er Rikenon P objektivprogrammet ganske veludbygget med bl.a. zoomer i de populæreste brændvidder.

Finurlig flash

Mon ikke det første tilbehør, den vor-

dende XR-X ejer vil anskaffe, er den lille PX-flash, som klipses fast på siden af kamerakroppen? Den glider smukt ind i kameraets design og den sidder absolut ikke i vejen, så den får nok lov til at blive siddende.

Den usædvanligt kompakte størrelse (ledetal 12 ved 100 ISO) skyldes bl.a., at den snylter på kamerahusets batterier (4 stk AA eller AAA afhængig af håndgreb). Opladningstiden er højst tre sekunder - det er meget flot. Flashlyset styres ved måling på filmplanet (TTL). Tændes flashen i dagslys, dæmpes flashlyset automatisk, så det giver et mere diskret udfyldningslys. Naturligvis indstilles lukkertid og blænde automatisk (kan også gøres manuelt). Og der gives OK signal i søgeren efter affyringen, hvis flashlyset var kraftigt nok. Bemærk, at der også ved flash-fotografering kan skiftes mellem de tre programtyper P, PA og PD.

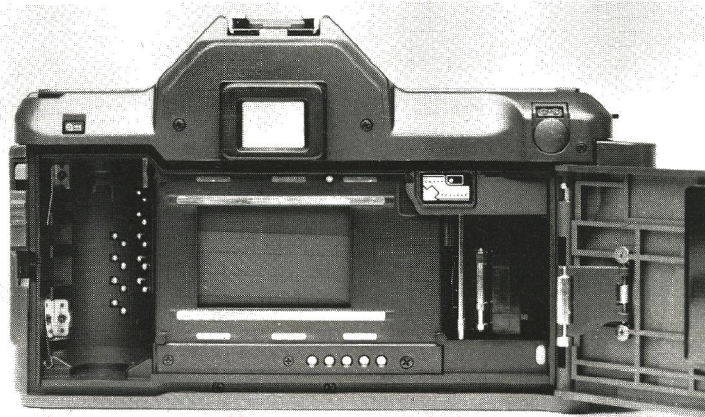
Ricoh leverer også tre større flash til montering i flash skoen. Den største (XR Speedlite 300P) arbejder lige så automatisk som den lille PX.

Søgerinformationerne

Tilbage står beskrivelsen af søgeren. Søgebilledet er fortrinligt med en klar, kontrastrig matskive og skråtstillet snitbillede.

Under søgebilledet ses informationer om lukkertid, blænde, programvalg, flash, lysmåleprogram, billedtæller (nedtælling begynder, når der mangler 9 optagelser på en DX-kodet film) samt eksponeringskorrektion. Alt vises samtidigt på et blåfarvet LCD panel - de aktuelle værdier og tegn fremhæves i hvidt. Det ser smukt ud, men det er bestemt ikke særligt overskueligt. En af fordelene ved LCD-informationer er ellers, at kun det nødvendige vises, som det også er tilfældet på det udvendige LCD-panel.

Når der er for lidt lys til at oplyse søgerens informationspanel, tændes en lampe automatisk. Tændingen styres åbenbart af lysmåleren og tænder altså, når motivet ligger i mørke. Men da panelet normalt får lys gennem et lille vindue i prismehuset, opstår der problemer, hvis man f.eks. står i en mørk stue og fotograferer ud gennem vinduet. Jeg oplevede alt for tit, at lyset ikke blev tændt selv om panelet var umuligt at se. Lyset kan dog tændes ved at trykke på nedblændingsknappen, men andre kameraer klarer dette mere elegant.

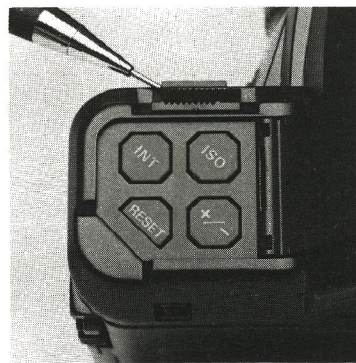

I filmkammeret ses to rækker DX-kontakter. Den ene række aflæser ISO-tallet, mens den anden læser, hvor mange optagelser, der er på filmen. Derfor kan nedtællingen for de sid-

ste 9 optagelser vises i søgeren. Bemærk også fraværet af tandhjul ved filmfremtrækket og det lille skjold med den optiske billedtæller.

Kontrolpanelet på kameraet er omgivet af de vigtigste funktionsknapper: Hovedafbryder, udløserknap, programomskifter, lukkertidsknapper (op/ned) og i bunden anes c/s omskifteren for enkeltbillede/serieoptagelser. Panelet viser nu, at der er indstillet på det specielle TV-program for europæiske TV-systemer.

Under en lille klap ligger de »hemmelige« knapper. På forkanten (ved blyantspidsen) sidder skydekontakt for lysmåler system.

Den yderst kompakte PX-flash kan klipses fast på kameraet. Flashen er vist med opslået flashhoved. På kameraet ses også kontakterne for selvudløseren (der også kan fungere som ekstra udløserknap), eksponeringslås (AEL) samt nedblændingsknap.

Professionel amatør

Ricoh XR-X er afgjort et kamera med »professionelle« faciliteter - eksempelvis spotmåling, justerbar programautomatik, intervalltimer, TV-programmer, filmfremtræk med 3 billeder/sek., avanceret flashstyring osv.

Men de mange muligheder har kompliceret betjening - også selv om den sker med forbløffende få og logisk fungerende knapper. Det er ikke et kamera, man uden videre bliver fortrolig med og slet ikke, hvis man har travlt. For mange af knapperne kan også påvirkes, blot ved at kameraet tages op af tasken eller bliver gramset af ufølsomme hænder. Man skal derfor altid holde godt øje med informationerne - og det har den travle professionelle fotograf hverken tid eller lyst til.

Til gengæld vil Ricoh XR-X være et glimrende valg for den erfarne fritidsfotograf, der vil øje et fotografisk værktøj, som kan klare næsten enhver fotografisk opgave, og som samtidig er et vidunder af teknisk opfindsomhed.

Og mon ikke Ricoh XR-X er det kamera på markedet, som giver flest faciliteter pr krone? Prisen for kameraet er 3400,- kr. 50 mm/f:2.0 P normalobjektiv koster 555,- kr. PX flash: 695,- kr. Og XR P300 Speedlite flash: 1565,- kr.

